

PRZEDMIOTOWE ZASADY OCENIANIA Z JĘZYKA POLSKIEGO

W II LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCYM Z ODDZIAŁAMI DWUJĘZYCZNYMI IM. MARII KONOPNICKIEJ W KATOWICACH

1. Przedmiotowe Zasady Oceniania z Języka Polskiego są zgodne z warunkami i sposobami oceniania wewnątrzszkolnego zawartymi w Statucie szkoły, stanowią jego uszczegółowienie i uzupełnienie o elementy specyficzne dla tego przedmiotu.

2. Ocenianie na lekcjach języka polskiego ma na celu określenie, w jakim stopniu uczeń:

- przyswoił określony zasób wiadomości z zakresu podstawy programowej,
- opanował umiejętność wykorzystania posiadanych wiadomości do analizowania i interpretowania tekstów kultury oraz tworzenia udanych tekstów własnych,
- jest obyty w kulturze i potrafi funkcjonalnie wykorzystać tę wiedzę,
- jest zaangażowany w proces lekcyjny,
- pracuje rzetelnie i systematycznie nad doskonaleniem swoich umiejętności.

3. Metody kontroli wyników nauczania na lekcjach języka polskiego:

a) wagi 1:

- sprawdziany wiadomości,
- sprawdziany z wiedzy o lekturze obowiązkowej,
- wypracowania klasowe,
- testy typu maturalnego: język polski w użyciu oraz test historycznoliteracki,
- konstruowanie konspektu pracy typu maturalnego, jeśli realizowane było w formie zadania klasowego,
- badania wyników nauczania,
- matury próbne.

b) wagi 0,5:

- wypracowania domowe,
- kartkówki,
- kartkówki z wiedzy o lekturze uzupełniającej,
- dyktanda,
- odpowiedzi ustne,
- konstruowanie konspektu pracy typu maturalnego, jeśli realizowane było w formie zadania domowego,
- sporządzenie notatki syntetyzującej typu maturalnego,
- recytacje,
- praca domowa innego rodzaju, np. ćwiczenia gramatyczne.

Brak pracy domowej, wypracowania domowego lub konspektu jest równoważny z otrzymaniem 0%.

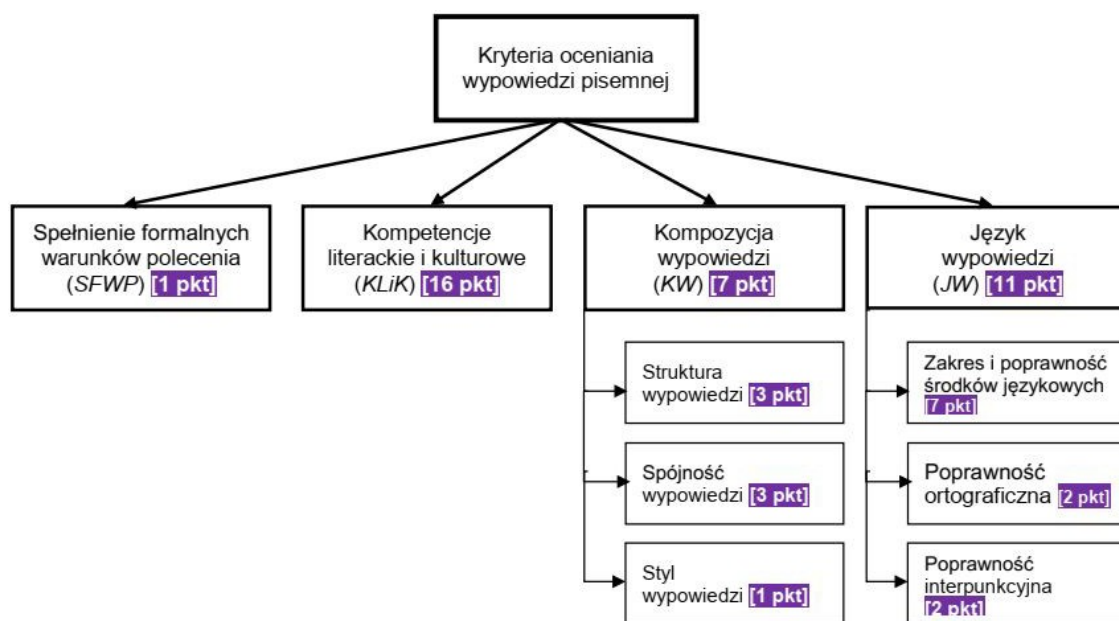
4. Formy aktywności uczniowskiej wymagane podczas lekcji języka polskiego:

- prowadzenie zeszytu przedmiotowego,
- sporządzanie notatek bieżących podczas lekcji,
- posiadanie podręcznika przedmiotowego,
- posiadanie tekstu aktualnie omawianej lektury,
- wykonywanie ćwiczeń różnego typu (w podręczniku, w zeszycie przedmiotowym, na arkuszach pracy, ustnie).

Brak w/w aktywności podlega ocenie wagi 0,5 w formie ustalonej przez nauczyciela (np. odpowiedź ustna z niewykonanego zadania, ocena podsumowująca aktywność ucznia, ocena będąca wypadkową uzyskanych w ciągu całego semestru „plusów” i/lub „minusów” z aktywności).

5. Kryteria oceniania prac pisemnych, sprawdzianów i wypowiedzi ustnych oraz wymagania edukacyjne:

5.1 Ocena prac pisemnych na poziomie podstawowym i rozszerzonym:

• W wypracowaniu nie występuje błąd kardynalny. - ORAZ • W wypracowaniu jest odwołanie do lektury obowiązkowej wybranej z listy lektur zamieszczonej w arkuszu egzaminacyjnym. - ORAZ • Wypracowanie przynajmniej częściowo dotyczy problemu wskazanego w poleceniu. - ORAZ • Wypracowanie przynajmniej częściowo jest wypowiedzią argumentacyjną.	1 pkt
• Wypracowanie nie spełnia któregośkolwiek z warunków określonych w kategorii „1 pkt”. - ALBO • Wypowiedź jest napisana w formie planu albo w punktach.	0 pkt

Funkcjonalność wykorzystania utworów wskazanych w poleceniu (lektury obowiązkowej oraz innego utworu literackiego).	Poziom argumentacji wypowiedzi; erudycyjność wypowiedzi	Liczba punktów	Błędy rzeczowe
Dwa utwory wykorzystane w pełni funkcjonalnie.	- Bogata argumentacja. - Funkcjonalne wykorzystanie dwóch kontekstów. - Wypowiedź świadczy o erudycji zdającego.	16 pkt	Za każdy błąd rzeczowy należy odjąć 1 pkt od ogólnej liczby punktów przyznanych za KLiK (od 0 do 16; bez punktów ujemnych).
	- Zadowolająca argumentacja. - Co najmniej jeden kontekst wykorzystany funkcjonalnie.	15 pkt	
	- Zadowolająca argumentacja. - W pracy kontekst/konteksty wykorzystano częściowo funkcjonalnie.	14 pkt	
	- Powierzchnowa argumentacja. - W pracy nie wykorzystano funkcjonalnie kontekstów.	13 pkt	
Jeden utwór wykorzystany w pełni funkcjonalnie, a drugi – częściowo funkcjonalnie.	- Bogata argumentacja. - Funkcjonalne wykorzystanie dwóch kontekstów. - Wypowiedź świadczy o erudycji zdającego.	12 pkt	
	- Zadowolająca argumentacja. - Co najmniej jeden kontekst wykorzystany funkcjonalnie.	11 pkt	
	- Powierzchnowa argumentacja. - W pracy kontekst/konteksty wykorzystano częściowo funkcjonalnie.	10 pkt	
	- Powierzchnowa argumentacja. - W pracy nie wykorzystano funkcjonalnie kontekstów.	9 pkt	
Dwa utwory wykorzystane częściowo funkcjonalnie.	- Trafna argumentacja. - Funkcjonalne wykorzystanie dwóch kontekstów. - Praca zawiera fragmenty erudycyjne.	8 pkt	
	- Zadowolająca argumentacja. - Co najmniej jeden kontekst wykorzystany funkcjonalnie.	7 pkt	
	- Powierzchnowa argumentacja. - W pracy kontekst/konteksty wykorzystano częściowo funkcjonalnie.	6 pkt	
	- Powierzchnowa argumentacja. - W pracy nie wykorzystano funkcjonalnie kontekstów.	5 pkt	
Tylko jeden utwór wykorzystany częściowo ALBO w pełni funkcjonalnie.	- Trafna argumentacja. - Funkcjonalne wykorzystanie dwóch kontekstów.	4 pkt	
	- Zadowolająca argumentacja. - Co najmniej jeden kontekst wykorzystany funkcjonalnie.	3 pkt	
	- Powierzchnowa argumentacja. - W pracy kontekst/konteksty wykorzystano częściowo funkcjonalnie.	2 pkt	
	- Powierzchnowa argumentacja. - W pracy nie wykorzystano funkcjonalnie kontekstów.	1 pkt	
Żaden utwór nie został wykorzystany przynajmniej w części funkcjonalnie.		0 pkt	

Uwaga: jeżeli ostateczna liczba punktów przyznana w kryterium *Kompetencje literackie i kulturowe*, tj. liczba punktów po odjęciu punktów za błędy rzeczowe (jeżeli wystąpiły w pracy), wynosi 0 pkt, wówczas w pozostałych kryteriach (*Kompozycja wypowiedzi oraz Język wypowiedzi*) przyznaje się 0 pkt.

Uporządkowanie elementów treściowych wypowiedzi	Podział wypowiedzi	Liczba punktów	
Elementy treściowe wypowiedzi w całości lub w przeważającej części pracy są zorganizowane problemowo.	Poprawny zarówno w skali ogólnej (wstęp, część zasadnicza, zakończenie), jak i w zakresie struktury akapitów; sposób podziału tekstu pomaga w zrozumieniu tez zdającego. Dopuszczalna 1 usterka.	3 pkt	A
	Usterki w podziale tekstu w skali ogólnej (wstęp, część zasadnicza, zakończenie) ALBO w zakresie struktury akapitów.	2 pkt	B
	Usterki w podziale tekstu w skali ogólnej (wstęp, część zasadnicza, zakończenie) ORAZ w zakresie struktury akapitów.	1 pkt	C
- W pracy podjęta jest próba organizacji elementów treściowych wypowiedzi problemowo. - Elementy treściowe wypowiedzi zorganizowane w pracy częściowo problemowo, częściowo wyłącznie pod względem formalnym. - Elementy treściowe wypowiedzi w całości lub w przeważającej części pracy zorganizowane wyłącznie pod względem formalnym, np. wg kolejno omawianych tekstów literackich.	Poprawny zarówno w skali ogólnej (wstęp, część zasadnicza, zakończenie), jak i w zakresie struktury akapitów; sposób podziału tekstu pomaga w zrozumieniu tez zdającego. Dopuszczalna 1 usterka.	2 pkt	D
	Usterki w podziale tekstu w skali ogólnej (wstęp, część zasadnicza, zakończenie) ALBO w zakresie struktury akapitów.	1 pkt	E
	Usterki w podziale tekstu w skali ogólnej (wstęp, część zasadnicza, zakończenie) ORAZ w zakresie struktury akapitów.	0 pkt	F
Elementy treściowe wypowiedzi niezorganizowane; wypowiedź stanowi zbiór w znacznej mierze niezależnych elementów.		0 pkt	G

Wypowiedź jest w całości spójna lub występują w niej nie więcej niż 2 zaburzenia w spójności (tj. logice, uporządkowaniu) na poziomie poszczególnych akapitów LUB całej wypowiedzi.	3 pkt
W wypowiedzi występuje 3–5 zaburzeń w spójności (tj. logice, uporządkowaniu) na poziomie poszczególnych akapitów LUB całej wypowiedzi.	2 pkt
- W wypowiedzi występuje 6–8 zaburzeń w spójności (tj. logice, uporządkowaniu) na poziomie poszczególnych akapitów LUB całej wypowiedzi. LUB - Wstęp pracy jest treściowo niespójny z częścią zasadniczą pracy ALBO z zakończeniem pracy. ALBO - Zakończenie pracy jest treściowo niespójne z wstępem ALBO częścią zasadniczą pracy.	1 pkt
- W wypowiedzi występuje 9 lub więcej zaburzeń w spójności (tj. logice, uporządkowaniu) na poziomie poszczególnych akapitów LUB całej wypowiedzi. LUB - Wstęp pracy jest treściowo niespójny z częścią zasadniczą pracy ORAZ z zakończeniem pracy. ALBO - Zakończenie pracy jest treściowo niespójne z wstępem ORAZ częścią zasadniczą pracy.	0 pkt

Styl w całości lub w przeważającej części stosowny, tj. adekwatny do odmiany pisanej języka oraz do sytuacji komunikacyjnej (jednorodny albo funkcjonalnie niejednorodny).	1 pkt
Wypracowanie nie spełnia warunków określonych w kategorii „1 pkt”.	0 pkt

Poprawność środków Zakres środków		Nie więcej niż 3 błędy jęz.	4–5 błędów jęz.	6–7 błędów jęz.	8–9 błędów jęz.	10–11 błędów jęz.	12–14 błędów jęz.	15–17 błędów jęz.	18 lub więcej błędów jęz.
		A	B	C	D	E	F	G	H
1.	Szeroki zakres środków językowych, tzn. • zróżnicowana składnia, • zróżnicowana leksyka, w tym np. bogata frazeologia, precyzyjne słownictwo, umożliwiające pełną i swobodną realizację tematu.	7 pkt	6 pkt	5 pkt	4 pkt	3 pkt	2 pkt	1 pkt	0 pkt
2.	Zadowalający zakres środków językowych, tzn. składnia i leksyka stosowne/odpowiednie do realizacji tematu.	6 pkt	5 pkt	4 pkt	3 pkt	2 pkt	1 pkt	0 pkt	0 pkt
3.	Wąski zakres środków językowych, tzn. składnia i leksyka proste/ograniczone, utrudniające realizację tematu.	5 pkt	4 pkt	3 pkt	2 pkt	1 pkt	0 pkt	0 pkt	0 pkt

4b. Poprawność ortograficzna

Praca jest bezbłędna albo zawiera nie więcej niż 1 błąd ortograficzny.	2 pkt
Praca zawiera 2–3 błędy ortograficzne.	1 pkt
Praca zawiera 4 lub więcej błędów ortograficznych.	0 pkt

Uwaga: Ten sam wyraz zapisany niepoprawnie ortograficznie, powtórzony w wypracowaniu, jest liczony jako jeden błąd ortograficzny.

4c. Poprawność interpunkcyjna

Praca jest bezbłędna albo zawiera nie więcej niż 4 błędy interpunkcyjne.	2 pkt
Praca zawiera 5–8 błędów interpunkcyjnych.	1 pkt
Praca zawiera 9 lub więcej błędów interpunkcyjnych.	0 pkt

5.1.1 Kryteria oceny notatki syntetyzującej (test maturalny – język polski w użyciu):

Zasady oceniania notatki syntetyzującej

Za notatkę syntetyzującą można uzyskać 4 punkty, w tym 3 punkty za treść i 1 punkt za poprawność językową, ortograficzną i interpunkcyjną.

Treść

	3 pkt	2 pkt	1 pkt	0 pkt
		notatka spełnia kryteria A, B i C określone dla 3 pkt, ALE nie została zachowana dozwolona liczba wyrazów	notatka spełnia kryteria A, B i C określone dla 2 pkt, ALE nie została zachowana dozwolona liczba wyrazów	notatka spełnia kryteria A i C określone dla 1 pkt, ALE nie została zachowana dozwolona liczba wyrazów
		ALBO	ALBO	ALBO
A. przedstawienie stanowiska każdego autora	notatka przedstawia – oparte na kluczowych dla tematu informacjach – stanowisko każdego autora względem zagadnienia określonego w temacie notatki, odtworzone na podstawie informacji zawartych w tekście, na odpowiednim poziomie uogólnienia	notatka przedstawia – oparte na kluczowych dla tematu informacjach – stanowisko każdego autora względem zagadnienia określonego w temacie notatki, odtworzone na podstawie informacji zawartych w tekście, ale poziom uogólnienia jest zaburzony	notatka przedstawia stanowisko każdego autora względem zagadnienia określonego w temacie notatki, odtworzone na podstawie informacji zawartych w tekście	notatka nie spełnia żadnego z kryteriów określonego dla 1 pkt
B. zestawienie stanowisk obu autorów	w notatce zestawiono stanowiska obu autorów; poprawnie wskazano np. punkty wspólne/rozbieżne albo różnorodność aspektów zagadnienia określonego w temacie notatki ujętych w	w notatce zestawiono stanowiska obu autorów; poprawnie wskazano np. punkty wspólne/rozbieżne albo różnorodność aspektów zagadnienia określonego w temacie notatki ujętych w	stanowisk obu autorów nie zestawiono albo zestawiono je niepoprawnie; nie wskazano np. punktów wspólnych/rozbieżnych albo różnych aspektów zagadnienia określonego w temacie notatki ujętych	

	tekstach obu autorów	tekstach obu autorów	w tekstach obu autorów	
C. spójność	notatka stanowi logiczną i zorganizowaną całość	notatka stanowi logiczną i zorganizowaną całość ALBO w notatce występują usterki w spójności	notatka stanowi logiczną i zorganizowaną całość ALBO w notatce występują usterki w spójności	
D. długość notatki	60–90 wyrazów	60–90 wyrazów	60–90 wyrazów	

Poprawność językowa, ortograficzna i interpunkcyjna

1 pkt – poprawny zapis, dopuszczalne dwa błędy (językowe, ortograficzne lub interpunkcyjne).

0 pkt – trzy i więcej błędów (językowych, ortograficznych lub interpunkcyjnych).

Uwaga: jeżeli w kryterium *Treść* przyznano 0 pkt, wówczas nie przyznaje się punktów w kryterium *Poprawność językowa, ortograficzna i interpunkcyjna*.

Szczegółowe wymagania w poszczególnych kryteriach reguluje *Informator o egzaminie maturalnym z języka polskiego* od roku szkolnego 2022/2023 dostępny na stronie Centralnej Komisji Egzaminacyjnej.

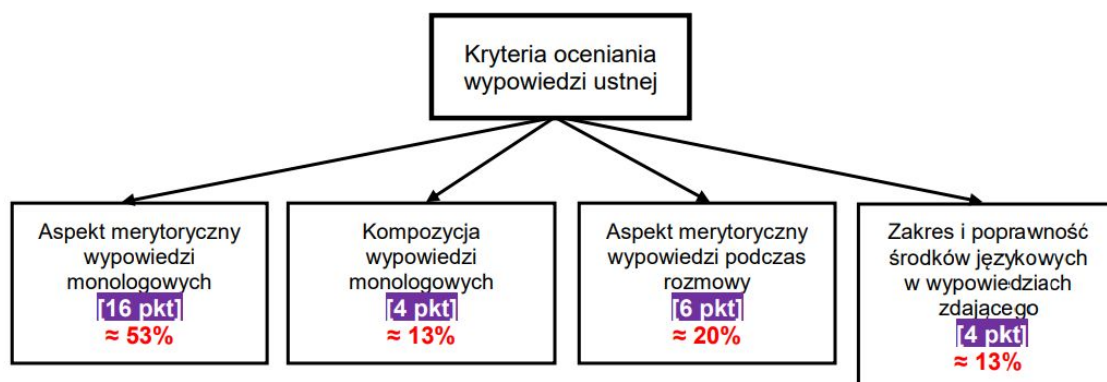
5.1.2 Kryteria oceny wypracowań, które nie mają maturalnego charakteru:

ustala nauczyciel stosownie do ich specyfiki. Podaje je do wiadomości uczniów w momencie zadawania pracy.

5.2 Kryteria oceniania sprawdzianu wiadomości:

odpowiedzi są punktowane, a następnie punkty przelicza się na wynik procentowy.

5.3 Kryteria oceniania odpowiedzi ustnej typu maturalnego:

1. Aspekt merytoryczny wypowiedzi monologowych (maksymalnie 16 punktów)

Uwaga. Za wypowiedź monologową zdający może otrzymać maksymalnie 16 pkt (zadanie 1. – 8 pkt, zadanie 2. – 8 pkt).

		Zadanie 1.	Zadanie 2.
Temat + 2 elementy (zagadnienie + lektura/tekst 1 ORAZ zagadnienie + kontekst przywołany przynajmniej częściowo funkcjonalnie / tekst 2 / własne doświadczenia)	• bogata argumentacja; bez poważnych błędów rzeczowych	8	8
	• bogata argumentacja z 1–2 poważnymi błędami rzeczowymi ALBO	7	7
	• zadowalająca argumentacja bez błędów rzeczowych		
	• zadowalająca argumentacja z 1–2 poważnymi błędami rzeczowymi ALBO	6	6
Temat + 1 element (zagadnienie + lektura/tekst 1 LUB zagadnienie + kontekst przywołany przynajmniej częściowo funkcjonalnie / tekst 2. / własne doświadczenia)	• powierzchowna argumentacja bez błędów rzeczowych	5	5
	• powierzchowna argumentacja z 1–2 poważnymi błędami rzeczowymi		
	• bogata argumentacja; bez poważnych błędów rzeczowych	4	4
	• bogata argumentacja z 1–2 poważnymi błędami rzeczowymi ALBO	3	3
	• zadowalająca argumentacja bez błędów rzeczowych		
	• zadowalająca argumentacja z 1–2 poważnymi błędami rzeczowymi ALBO	2	2
	• powierzchowna argumentacja bez błędów rzeczowych		
	• powierzchowna argumentacja z 1–2 poważnymi błędami rzeczowymi	1	1
brak wypowiedzi; wypowiedź nie na temat; wypowiedź zawiera błąd kardynalny ALBO 3 lub więcej poważnych błędów rzeczowych; wypowiedź nie odnosi się w ogóle do lektury wskazanej w poleceniu		0	0

Uwaga: jeżeli ostateczna liczba punktów przyznana w kryterium *Aspekt merytoryczny wypowiedzi monologowych*, wynosi 0 pkt, wówczas w pozostałych kryteriach przyznaje się 0 pkt.

2. Kompozycja wypowiedzi monologicznych (maksymalnie 4 punkty)

	Zadanie 1.	Zadanie 2.
Kompozycja wypowiedzi spójna (tzn. uporządkowana, logiczna).	2	2
Kompozycja wypowiedzi częściowo spójna.	1	1
Kompozycja wypowiedzi niespójna.	0	0

3. Aspekt merytoryczny wypowiedzi podczas rozmowy (maksymalnie 6 punktów)

Wypowiedzi na temat (na temat = adekwatne + merytorycznie poprawne)	w zakresie wypowiedzi, które są na temat: właściwy stopień uszczegółowienia wypowiedzi względem postawionego pytania / postawionych pytań	6
	w zakresie wypowiedzi, które są na temat: zaburzenia w stopniu uszczegółowienia wypowiedzi względem postawionego pytania / postawionych pytań	5
Fragmenty wypowiedzi na temat, pozostałe fragmenty wypowiedzi – częściowo na temat (zaburzenia w adekwatności lub zaburzenia merytoryczne)	w zakresie wypowiedzi, które są na temat lub częściowo na temat: właściwy stopień uszczegółowienia wypowiedzi względem postawionego pytania / postawionych pytań	4
	w zakresie wypowiedzi, które są na temat lub częściowo na temat: zaburzenia w stopniu uszczegółowienia wypowiedzi względem postawionego pytania / postawionych pytań	3
Wszystkie wypowiedzi częściowo na temat (zaburzenia w adekwatności lub zaburzenia merytoryczne)	w zakresie wypowiedzi, które są częściowo na temat: właściwy stopień uszczegółowienia wypowiedzi względem postawionego pytania / postawionych pytań	2
	w zakresie wypowiedzi, które są częściowo na temat: zaburzenia w stopniu uszczegółowienia wypowiedzi względem postawionego pytania / postawionych pytań	1
Wypowiedzi nie na temat; wszystkie wypowiedzi zdawkowe; błąd kardynalny; niezachowanie zasad dialogu (np. niezachowanie norm grzecznościowych)		0

4. Zakres i poprawność środków językowych w wypowiedziach zdającego (maksymalnie 4 punkty)

Uwaga. Oceniając zakres i poprawność środków językowych, bierze się pod uwagę zarówno wypowiedzi monologowe zdającego, jak i jego wypowiedzi podczas rozmowy.

Zadowalający zakres środków językowych, w szczególności leksykalnych	w wypowiedziach zachowano właściwą dla języka mówionego poprawność językową (w zakresie fleksji, leksyki, frazeologii, składni i fonetyki) oraz płynność (dopuszczalne sporadyczne błędy językowe oraz/lub usterki w płynności)	4
	w wypowiedziach <u>częściowo</u> zachowano właściwą dla języka mówionego poprawność językową (w zakresie fleksji, leksyki, frazeologii, składni i fonetyki) oraz płynność (w wypowiedzi występowały liczne błędy językowe oraz/lub usterki w płynności)	3
Wąski zakres środków językowych	w wypowiedziach zachowano właściwą dla języka mówionego poprawność językową (w zakresie fleksji, leksyki, frazeologii, składni i fonetyki) oraz płynność (dopuszczalne sporadyczne błędy językowe oraz/lub usterki w płynności)	2
	w wypowiedziach <u>częściowo</u> zachowano właściwą dla języka mówionego poprawność językową (w zakresie fleksji, leksyki, frazeologii, składni i fonetyki) oraz płynność (w wypowiedzi występowały liczne błędy językowe oraz/lub usterki w płynności)	1
- Wypowiedź niekomunikatywna ALBO - W wypowiedzi nie zachowano właściwej dla języka mówionego poprawności językowej (w zakresie fleksji, leksyki, frazeologii, składni i fonetyki) oraz płynności (w wypowiedzi występowały bardzo liczne błędy językowe oraz/lub usterki w płynności).		0

5.4 Kryteria oceny odpowiedzi ustnej:

- uczeń otrzymuje 0% do 42%, jeśli odmawia udzielenia odpowiedzi lub udziela błędnych odpowiedzi, jego wypowiedź świadczy o nieznajomości lektury, o nieprzygotowaniu bądź nikłym opanowaniu omówionego materiału;
- uczeń otrzymuje od 43% do 52%, jeśli ogranicza się do poprawnego odtwarzania podstawowych informacji, sądów i opinii, streszcza treść utworów zamiast je interpretować, popełnia drugorzędne błędy rzeczowe, spłyca omawiany problem, tylko częściowo rozumie pytanie, co powoduje, że jego wypowiedź w nawiązuje do niego w małym stopniu, potrzebuje pomocy nauczyciela w porządkowaniu wypowiedzi i formułowaniu wniosków, posługuje się ubogim słownictwem, popełnia liczne błędy językowe, ale zachowuje komunikatywność wypowiedzi;
- uczeń otrzymuje od 53% do 73% ,gdy omawia temat w sposób płytki, odtwórczy, ale poprawny, zgodny z analizowanym zagadnieniem, wyciąga podstawowe wnioski; przywołuje podstawowe argumenty, odtwarza znane opinie i sądy; próbuje przywoływać konteksty; podejmuje próbę obrony własnego stanowiska, próbuje uczestniczyć w dyskusji; stara się porządkować wypowiedź i

panować nad czasem; mówi językiem komunikatywnym, ale często schematycznym, szablonowym, popełnia nieliczne błędy językowe;

- uczeń otrzymuje od 74% do 87%, gdy zna, rozumie i poprawnie realizuje omawiany temat, poprawnie interpretuje teksty kultury, przywołuje podstawowe konteksty, formułuje własne stanowisko, zna sądy i opinie innych, analizuje, dokonuje uogólnienia, syntetyzuje, broni własnego stanowiska, uczestniczy w rozmowie, próbuje dostosować stopień szczegółowości odpowiedzi do pytania i sytuacji, posługuje się komunikatywnym, poprawnym, ale niezbyt oryginalnym stylem;

- uczeń otrzymuje od 88% do 97%, gdy realizuje temat w sposób pogłębiony, przywołuje właściwe konteksty; poprawnie interpretuje teksty, wyciąga trafne wnioski, uogólnia, syntetyzuje, stosuje właściwą argumentację, dostosowuje stopień szczegółowości odpowiedzi do pytania, jego wypowiedzi są logiczne, uporządkowane, przejrzyste (wyraźnie zaznaczony punkt wyjścia oraz wynikający z przemyślanej argumentacji wyrazisty wniosek), swobodnie i kulturalnie uczestniczy w rozmowie, broni własnego stanowiska, odwołując się do argumentów, posługuje się bogatym słownictwem, przestrzega zasad językowej poprawności, funkcjonalnie dobiera środki i formy językowej ustnej wypowiedzi.

- uczeń otrzymuje od 98% do 100%, gdy realizuje temat w sposób wszechstronny i przenikliwy, przywołuje właściwe konteksty, materiał pomocniczy; twórczo interpretuje teksty, wyciąga oryginalne wnioski, uogólnia, syntetyzuje, stosuje właściwą i bogatą argumentację, dostosowuje stopień szczegółowości odpowiedzi do pytania, jego wypowiedzi są logiczne, uporządkowane, przejrzyste (wyraźnie zaznaczony punkt wyjścia oraz wynikający z przemyślanej argumentacji wyrazisty wniosek), swobodnie i kulturalnie uczestniczy w rozmowie, broni własnego stanowiska, odwołując się do argumentów, posługuje się bogatym słownictwem, przestrzega zasad językowej poprawności, funkcjonalnie dobiera środki i formy językowej ustnej wypowiedzi.

5.5 Kryteria oceniania kartkówek:

odpowiedzi są punktowane, a następnie punkty przelicza się na wynik procentowy.

5.6 Kryteria oceny recytacji:

w ocenie recytacji uwzględnia się: dykcję, opanowanie pamięciowe tekstu, dobór tekstu (dostosowanie do umiejętności, predyspozycji, osobowości recytującego; wartość merytoryczna tekstu, atrakcyjność, oryginalność wyboru), interpretację, wrażenie ogólne.

Uczniowie z wadami wymowy lub słuchu traktowani są indywidualnie.

5.7 Aktywność ucznia jest oceniana

Przez aktywność rozumie się:

- a) zaangażowanie i twórczy udział w lekcji
- b) przygotowanie referatu, materiałów pomocniczych
- c) udział w konkursach polonistycznych lub związanych z pokrewnymi dziedzinami wiedzy, w konkursach artystycznych
- d) udział w odbiorze kultury

Ocena jest wypadkową uzyskanych w ciągu danego czasu pracy „plusów” i „minusów” (zgodnie z ustaleniami nauczyciela, o których klasa została poinformowana).

5.8 Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny – program *Ponad słowami*

Wymagania konieczne (ocena dopuszczająca)	Wymagania podstawowe (ocena dostateczna)	Wymagania rozszerzające (ocena dobra)	Wymagania dopełniające (ocena bardzo dobra)	Wymagania wykraczające (ocena celująca)
Uczeń potrafi:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dopuszczającą, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dostateczną, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dobrą, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę bardzo dobrą, oraz:
1) odtworzyć najważniejsze fakty, sądy i opinie (np. określić ramy czasowe epoki literackiej, wymienić najważniejszych filozofów z danej epoki, rozpoznać najważniejsze zabytki z danej epoki, wymienić rodzaje literackie i je zdefiniować itp.) 2) zrelacjonować treść tekstu kultury • wskazać podmiot mówiący • wymienić najważniejszych bohaterów utworu literackiego • wskazać adresata lirycznego 3) porządkować informacje zawarte w tekście 4) odczytać wskazówki dotyczące	1) wymienić podstawowe założenia filozofii danej epoki; przedstawić główne cechy sztuki w danej epoce; wymienić cechy określonego gatunku literackiego, wymienić cechy określonego stylu literackiego 2) scharakteryzować bohaterów danego tekstu 3) omówić kompozycję utworu literackiego 4) zinterpretować tekst według podanych wskazówek 5) rozpoznać główny problem w tekście 6) nazwać środki stylistyczne użyte w tekście 7) nazwać środki	1) wyjaśnić pojęcia, omówić podstawowe koncepcje filozoficzne; przedstawić genezę wybranych zjawisk kulturowych; 2) zanalizować i zinterpretować teksty kanoniczne, typowe dla danej epoki; 3) określić problematykę utworu; rozpoznać główny problem; 4) wskazać środki wyrazu artystycznego użyte w tekście i omówić ich funkcję; 5) określić charakter utworu; 6) omówić rolę nawiązań do innych tekstów	1) wyjaśnić pojęcia ważne dla kultury danego okresu; wypowiedzieć się na temat idei, zjawisk historycznych i koncepcji filozoficznych kształtujących życie i zjawiska kulturowe w danej epoce; 2) dokonać analizy dzieł sztuki, wykorzystując różne konteksty ; 3) potrafi interpretować dzieła w szerszej perspektywie; wskazywać ich uniwersalizm, związki z tradycją, oryginalność, polemiczny charakter itp. 4) porównywać dzieła i zjawiska kulturowe; 5) określić rolę danych twórców dla rozwoju epoki, gatunku, rodzaju	1) podjąć polemikę, dyskusję na temat sposobu przedstawiania danego tematu; 2) wykorzystać bogate konteksty; 3) formułować i rozwiązywać problemy badawcze; 4) przeanalizować sposób ukazywania danego tematu, problemu, zjawiska w różnych tekstach kultury; 5) przedstawić znaczenie danych zjawisk dla rozwoju kultury w epokach następnych; 6) uchwycić ewoluowanie kierunku, prądu artystycznego, zmiany wewnątrz

interpretacji tekstów 5) posługiwać się nowo poznanym słownictwem 6) wymienić działy gramatyki 7) czytać ze zrozumieniem tekst informacyjny	stylistyczne użyte w tekście 8) określić sytuację liryczną 9) porównać postawy bohaterów 10) scharakteryzować narratora 11) zinterpretować tytuł utworu 12) wykorzystać najważniejsze konteksty 13) rozpoznać aluzję literacką zastosowaną w utworze 14) referować informacje pozyskane z tekstu informacyjnego 15) przetwarzać informacje zawarte w tekście 16) scharakteryzować poszczególne funkcje wypowiedzi 17) scharakteryzować działy gramatyki 18) wykorzystywać teorię w rozwiązywaniu zadań typowych	kultury; 7) wyjaśnić podstawowe kategorie estetyczne, np. tragizm, ironia itp. 8) zrekonstruować na podstawie tekstu program artystyczny; 9) zinterpretować historię bohaterów; zrekonstruować na podstawie słów i zachowań ich światopogląd; 10) uzasadnić w oparciu o tekst możliwość odczytania utworu; 11) omówić założenia kompozycyjne; 12) omówić cele i funkcje danego tekstu 13) wyciągnąć wnioski; określić własne stanowisko; 14) zaproponować argumenty do podanej tezy i poprzeć je przykładami; 15) poszerza swoją świadomość językową	literackiego; 6) interpretować treści symboliczne i metaforyczne; 7) rozwiązywać problemy, omawiać tematy, odwołując się do omawianego tekstu; 8) posługiwać się pojęciami w analizie i interpretacji utworów; 9) sformułować argumenty potwierdzające stanowisko autora; 10) prezentować i uzasadniać własne sądy; 11) uogólniać, podsumowywać i porównywać ; 12) funkcjonalnie wykorzystywać wiedzę językową	epoki; 7) podjąć dyskusję ze stawianą tezą; 8) sprawnie posługuje się językiem
---	---	---	--	---

6. Ocenę końcoworoczną ustala się z ocen cząstkowych uzyskanych w pierwszym i drugim semestrze z uwzględnieniem wagi ocen.

Ocena semestralna i końcoworoczna odpowiadają następującym wynikom procentowym:

do 42 % - niedostateczny (1);
od 43% do 52% – dopuszczający (2);
od 53% do 73% – dostateczny (3);
od 74% do 87% – dobry (4);
od 88% do 97% – bardzo dobry (5);
powyżej 97% – celujący (6).

7. Wgląd do poprawionych prac:

Uczeń ma prawo wglądu do ocenionych przez nauczyciela prac w czasie lekcji, na której sprawdzone prace są omawiane. Rodzice ucznia mogą obejrzeć sprawdzone prace dziecka tylko w obecności nauczyciela, który je sprawdzał. Prace nie są oddawane do domu.

8. Poprawa ocen:

Uczeń ma prawo poprawić jeden raz każdy sprawdzian wiadomości, kartkówkę i odpowiedź ustną.

Poprawa odbywa się podczas konsultacji w ciągu 2 tygodni od dnia, w którym uczeń otrzymał wynik sprawdzianu w terminie wyznaczonym przez nauczyciela. W uzasadnionych przypadkach nauczyciel może wyznaczyć późniejszy termin poprawy lub ze względu na dużą liczbę uczniów przystępujących do poprawy - wskazać lekcję, na której będzie miała miejsce poprawa (pozostała część klasy wykonuje wtedy ćwiczenia doskonalące posiadane umiejętności). Przystąpienie do poprawy jest dobrowolne i skutkuje każdorazowo uzyskaniem dodatkowego wyniku.

Sprawdzianów umiejętności, czyli wypracowań, testów czytania ze zrozumieniem, dyktand, konspektów, badania wyników nauczania, próbnych matur **nie można poprawiać**.

9. Uzupelnienie braków po usprawiedliwionej nieobecności:

Uczeń, który nie pisał sprawdzianu klasowego z powodu usprawiedliwionej nieobecności ma obowiązek zgłosić się do nauczyciela na pierwszej lekcji po ustaniu nieobecności celem ustalenia terminu uzupełnienia braku.

10. Sprawdziany i prace klasowe nauczyciel winien sprawdzić nie później niż w ciągu czterech tygodni od dnia ich przeprowadzenia.